73ste Jaargang — Nr 34. Zaterdag 27 Augustus 1927

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel .....fr. 1.00
Gewone Allerlei- in Provincie nieuws .....fr. 2.00
Aankondigingen huwelijken en doodsberichten .....fr. 3.00

Kleine Aankondigingen :
Voor 1 tot 4 regels .....fr. 2.50
Elke regel meer ..... fr. 0.25
Voor meer dan één inlassching, prijs volgens akkoord.

Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Donderdag middag.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREEL EN REDACTIE :
Drukkerij COLLEE
— (Vaam. Maatsch.) —
TONGEREN
Postcheks rekening n. 84855.
Telefoon 12

Abonnementsprijs : fr. 12.50 per jaar vooraf betaalbaar
25 centimes het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

TONGEREN, 27 Augustus 1927.

OUDERS ! Denkt er aan..

Het jaarlijksch groot verlof is eene uitgelezene gelegenheid voor menige ouders om het goed meenen met het welzijn hunner kinderkens, om zich de vraag te stellen of zij inzake godsdienstige opleiding genoegzaam hun plicht hebben vervuld.

't Is dan ook de tijd om met de noodige voorzichtigheid, de belangrijke keuze te doen der onderwijzers, aan wie zij hunne lievelingen zullen toevertrouwen.

De opvoeding van het kind geschiedt niet alleen in den engen kring van het huisgezin onder leiding van vader en moeder, maar ook buiten 't familieleven.

Het midden, de omgeving, waarin het kind zich buiten den huiskring bevindt, moeten aan den geest van het familieleven beantwoorden en mogen nooit met dezen in strijd komen ; zooniet gaan vele der edele neigingen der ouders om hunne lievelingen godsdienstig te ontwikkelen, verloren.

Denken vader en moeder genoeg op den uitzaggelijken invloed dien hunne plaatsvervangers, de onderwijzers op de opvoeding uitoefenen ? Weten zij dat ieder onderwijzer een onuitwischbaren indruk op de jonge kinderzielen nalaat ?

Het is een grove dwaling zich in te beelden dat de school enkel dienen moet tot aanleeren van eenige wetenschappelijke beginselen. Toch niet. Het doel van iedere school moet dubbel zijn : opvoeden en onderwijzen. Het onderwijs : dat is de verstandelijke vorming van uw kind, de ontwikkeling van zijn verstandelijke vermogens. Och kom, ieder weet het nog : de tijd is niet zoover achter den rug dat met een ongelooflijke verwaandheid op alle tonen werd uitgekreten : het katholiek onderwijs is een onderscht van dompers ; men leert er niets dan bidden en catechismus ! De laatste jaren echter is men verstandiger geworden en is men gaan inzien dat het heel voorzichtig is, dat potje liever zorgvuldig gedokt te laten. Wij zouden thans met dezelfde maat kunnen meten, en met dezelfde oogenverblindend en schijngeleerdheid op grond van zekere getuigenissen en ervaringen, op onze beurt de meerderwaarde van ons katholiek onderwijs op verstandelijk gebied kunnen aantoonen, en aldus betaald zetten den vuilen hoon en laster, achterstelling en miskenning, waarvan ons parochiaal onderwijs sedert jaren het voorwerp was...

Maar de verstandelijke opleiding is niet alles ; 't is slechts het kleinste deel in de opleiding van het kind.

Wat zal het den mensch baten veel te weten, indien de opgedane kennissen niet ten goede gericht wordt, indien zij niet leidt tot het ware nut van den enkeling en van de samenleving, indien zij de algeheele christelijke beschaving niet ten dienste staat. Werd de mensch niet teeghjkertijd zedelijk opgevoed dan bleve de verstandelijke opvoeding ook liefst achterwege... want zulke halve opleiding kweekt alleen verstandige boeven.

De zedelijke opvoeding van het kind is er noodig en moet met de verstandelijke opvoeding hand in hand gaan...

Die zedelijke opvoeding nu bestaat in het aankweeken der deugden, het richten van den wil, het veredelen van hart en gemoed, het stalen van het karakter, het vormen van het geweten : met één woord in de opleiding van heel de menschelijke persoonlijkheid.

Klaag niet langer.

Oude menschen en zij die de jeugd achter den rug hebben, vinden er een onbegrijpelijk plezier in den huidigen tijd te kleineeren en den « goeden ouden tijd » te noemen als een gouden tijdvak waar alles op wieltjes liep, waar de jeugd braver, de mode verstandiger, de menschen zedelijker en godsdienstiger waren.

Die klacht kan misschien sommige bedroefd maken, voor onzen tijd en hopeloos voor de toekomst, omdat zij het zoo gezegd verval van menschdom slechts gedurende een vijftal jaren overschouwen ; maar.... de grootouders van onze grootouders zongen op hun beurt hetzelfde liedje en als wij 't geluk heeben oud te worden zullen wij ook zonder twijfel dezen tijd hoog schatten, waarover nu zeer geklaagd wordt. 't Is immers een oude historie ; voor 2000 jaar kloeg een Romeinsch Filosoof al even erg als de grolligste zaagpot van 't jaar 1927, en in de geschriften van over zes, zeven honderd jaar lezen wij dat de tijdgenooten een heel klein gedacht hadden van 't geen nu vele brave menschen den « goeden ouden tijd » noemen.

Laten wij in eenige regelen onderzoeken, in hoever de tijd, dien wij nu beleven den banvloek verdient die hem gewoonlijk wordt toegemeten.

« Waar zijn nu toch de siroopzoete jaren dat de stoffelijke kant van het leven als boter en honing was. Dat de menschen op hun duizend gemakjes hun kost wonnen, dat er welstand heerschte in al de klassen van de samenleving ».

Stil kalmpjes aan liefste vriend. Wat ge daar zoo vol geluk aan 't uitkramen zijt is louter onzin.

Ik weet wel dat de tijd lang voorbij is dat de eieren aan vijf centiem 't stuk op de koopers moesten wachten — maar laat u dat niet blindmaken voor de rest.

In de kultuurgeschiedenis treffen wij aan hoe de slaven, menschen als wij behandeld werden, slechter als vee — hoe later de werkende stand een stuiver kreeg, waar hij nu met geen frank tevreden is. Of denkt ge misschien dat onze grootouders eraan gewoon waren even goed gekleed en gevoed te gaan als wij.

Neen, ziehier met twee woorden de toestand, de loonen zijn gestegen omdat het leven zooveel duurder is en dat elk mensch hoe nederig hij ook zij, in grooter welstand is grootgebracht en bijgevolg meer levensbehoefte voelt dan in een tijd die nu als de eenig goede geprezen wordt.

***

« Maar hemeltje lief ! en 't zedelijk verval en de godsdienstige verzwakking. Neen oude menschen spreken van ondervinding ! 't geloof gaat om zeep ». Om daarover mijn meening eens kort en bondig uit te praten zou ik meer plaats noodig hebben dan er een kolom van de gazet voor handen is. Nu om 't even, een paar woordjes slechts.

De nieuwe toestanden van ons moderne leven passen zich niet aan bij misschien dichterlijke maar althans onmogelijk blijvende « ouden tijd ».

Wij weten meer, wij willen de zaken van naderbij zien, wees maar gerust : ons geloof heeft niets te duchten van wetenschappelijk onderzoek. En al zijn er eenige misloopene geleerden van 't onderste bakje die God willen ontroonen om hun eigen op Zijn plaats te zetten dat is noch nieuws noch gevaarlijk.

Waar we op onze hoede moeten voor zijn is dat die zucht naar nadere kennismaking een grondiger onderzoek bij de min ontwikkelden geen wijsmenzerij wordt, waar ze op den dood mee geraken. Die nieuwen toestand discht krachtinspanning ontwikkelen wij het volk, verlichten wij het door gezonde levensbeschouwing en zeht menschelijke grondbeginselen.

Wij moeten onzen tijd niet vreezen ; want wij moeten worden is de meesters van den tijd die het leven, de zedelijkheid en den godsdienst van onze minder broeders waarborgen en versterken.

Klaag niet langer over onzen tijd : dat is goed voor zwakkelingen die niet weten hoe het werk aan te vatten. Hebt geloof en vertrouwen in onzen tijd.

Zoolang gij gelooft en vertrouwt op Hem die genoemd wordt de « Heer van den tijd en de Koning der eeuwen ».

Gedenkteeken H. van VELDEKE TE HASSELT.

De bijdragen der leden van het Eerecomiteit der van Veldeke-Herdenking worden in dank aanvaard door den Penningmeester.

Postcheck 82170.

Madeiros, Sacco en Vanzetti terechtgesteld.

Hoe zij de noodlottige tijding vernamen.

Maandag avond te 20.40 uur, heeft een cipier der gevangenis Sacco en Vanzetti, alsook Madeiros ingelicht dat hij ten plicht had hen aan te kondigen dat zij denzelfden nacht nog zouden sterven.

Na deze verklaring antwoordde alleen Vanzetti, terwijl hij in zijne cel rond ging : « We moeten ons aan het onvermijdelijke onderwerpen ».

Madeiros sliep en scheen het nieuws met onverschilligheid te ontvangen.

Sacco was een brief aan zijn vader in Italie aan 't schrijven en verzoekt den cipier dezen laatsten brief ter bestemming te doen komen.

De terechtstelling.

De correspondent van de « Associated Press », de eenige dagbladschrijver die de terechtstelling bijwonen mocht, zegt dat, dank zij de uitgebreide voorzorgsmaatregelen door de politie genomen ter bewaking der gevangenis, en de zoowel binnen als buiten het gevang patrouilleerde, geen enkel incident zich voorgedaan heeft.

Om 9 uur (Amerikaansch uur) werden de drie gevangenen er van ingelicht dat zij na middernacht zouden terecht gesteld worden.

De veroordeelden hebben alien geestelijken bijstand geweigerd.

Sacco werd een laatste maal door zijn vrouw en Vanzetti door zijn zuster bezocht.

Zoodra dezen man eellen verlaten hadden kwam de attorney general Keading aan om alles voor de terechtstelling in gereedheid te brengen. De getuigen kwamen om 11.50 u. aan.

Twee minuten na middernacht werd Madeiros de doodenkamer ingeleid. Om 0.9 u. verklaarde de dokter dat hij overleden was.

Daarna had de terechtstelling van Sacco plaats.

Om 0.11 betrad hij de doodenkamer en om 0.19 u. was gerechtigheid geschied.

Dan kwam de beurt aan Vanzetti die een minuut later binnengeleid werd. Om 0.26 u. had hij ook opgehouden te leven.

In een vertrek gelegen links van de kamer der terechtstelling bevonden zich de getuigen door de Amerikaansche wet verplicht de terechtstelling bij te wonen.

Hun laatste woorden.

Dezelfde correspondent deelt het volgende mede over de laatste oogenblikken der twee anarchisten :

Sacco was bleek doch ging niet vasten staat en wijd geopende oogen naar den electrischen zetel. Toen hij gezeten was riep hij in het Italiaansch uit :

« Leve de anarchie ! » en voegde er onmiddellijk in het Engelsch bij : « Vaartwel vrouw en kinderen ! Vaartwel mijn vrienden ! Vaarwel moeder ! »

Vanzetti trad met vasteraden tred op den stoel toe. Hij wilde nog zijn onschuld uitroepen, doch de beul belette zulks. Vanzetti zegde dan : « Ik wil aan sommigen vergeven wat zij mij heden toebrengen ! »

De lijken der terechtgestelden werden naar een nabijgelegen zaal gedragen waar zij beschouwd werden.

Bloedige betoogingen in de Ver. Staten.

Meer dan 6000 betoogers waren Maandag avond bij de Union Square te New-York vergaderd.

De politie moest chargeeren. Er zijn talrijke gekwetsten.

Te San Francisco werden 127 betoogers aangehouden.

Een politieagent is te Camerania (Pennsylv.) bij het uitvendrijven van betoogers doodgeschoten.

De politie maakte gebruik van traangasbommen.

Te Pittsburg zijn de stakende mijnwerkers in botsing met de politie en de troepen gekomen.

Naar gemeld wordt zijn er verschillende soldaten gedood terwijl talrijke bereden politieagenten gekwetst werden. Dit bericht is echter nog niet bevestigd.

***

Ook in de andere landen, en zelfs hier in Belgie hebben betoegingen plaats gehad, door socialisten en communisten op touw gezet om te protesteeren tegen de terechtstelling dezer anarchisten. Dezewen zien dschtans veroordeeld door een wettelijk ingerichte rechtbank ; hun proces wordt voorschillende malen herzien, en telkens werden zij plechtig verklaard aan dynamietaanslag, waarbij verschillende menschen het leven verloren.

Dezelfde socialisten en communisten protesteeren neetans niet, als de Russische bolshevisten duizende christenen aanmoedigen in de kerkers opsluiten of zonder vorm van proces laffelijk vermoorden.

De terechtstellingen in Amerika.

VOORHEEN EN NU. — DE GEESTE ELECTROCUTIE. — Voorhen werden de terdoodveroordeelden opgehangen. Over een aantal jaren echter ontstond een beweging tegen deze manier van terechtstelling die men barbaarsch achtte. (Men weet dat ze in Engeland nog steeds toegepast wordt), men besloot toen de electrocutie toe te passen.

De eerste toepassing dezer nieuwe manier van terechtstellen had op 6 Oesst 1890 plaats in het gevang van Auburn. De eerste « patient » een moordenaar, kwander genaamd, werd dus op den stoel geplaatst en de beul drukte op het knopje.

Gedurende 17 seconden kwam de electrische stroom op den veroordeelde aan. Men ging hem loshaken toen men hem plotseling kreunen.... Wat nu gedaan ? Men besloot de electriciteit terug in werking te brengen doch men gaf te veel stroomzoodanig dat de rampzalige niet alleen geelectroceuteerd, maar gewoonweg verkoold werd.

Deze eerste terechtstelling bij middel der electriciteit, die een zoo ongelukkig verloop had, werd door de pers erg bekritiseerd.

Men trachtte dan verbeteringen aan te brengen wat dan ook in 1893 na acht gelijkaardige proefnamen gelukte. De electrocutie werd om zoo te zeggen geoslifeerd. Sedertdien worden de electrische stroomgeleiders aangebracht aan het hoofd en de rechter been, met een duurtijd van 20 tot 30 seconden.

Deze manier om de veroordeelden ter dood te brengen is weliswaar minder bloedig dan de guillotine, doch zij heeft dezen beuvel dat zij niet de zekerheid geeft van een absoluten onmiddellijken en pijnloozen dood.

BUITENLAND

FRANKRIJK.

De « Grande Chartreuse » in Dauphiné. — KLOOSTER OF GASTHOF ? — De Paters Karthuizers van Dauphiné die door de bevolking dezer streek zoo geachte gezien werden en daar zooveel goed stichtten, werden in 1903 uit de « Grande Chartreuse » gedreven en uit Frankrijk gebannen. Dat is het werk der III Fransche Republiek van Vrijheid, Broederlijkheid en Gelijkheid, battere spectenrij der woekerkramers, en leugenachtige machtspreuk.

De « Grande Chartreuse » waar dustijds geloof en hoffdadigheid huisden, waar zieken en noodlijdenden armen en bedrukten steeds balsem vonden voor hunne miseries en hartewonden, ligt thans verlaten en loopt gevaar herintgericht te worden in eene moderne hotellerij of gasthof.

Eene hooge personalitet van Grenoble onlangs daarover ondervragd, erkende dat de bewoners van Dauphine niet alleen de katholieken maar ook de anderen, algemeen wenschen dat de Paters Karthuizers zouden terugkeren. « Immers zegde hij, ik keen moet in alle onpartijdigheid erkennen dat de Karthuizers hier ontzagelijk veel goed hebben gesticht, v.k. elenden in den geheimpl. hedhadigheidswerken hebben gesticht, zieken verpleegd, armen geholpen. Alle politiek en godsdienst op zij gelaten, zou het dus voor de bevolking een groot geluk zijn de Karthuizers te zien terugkeren ».

Deze verklaring is eene kostbare bekentenis. Doch, deze persoon voegde erbij dat de terugkeer der Karthuizers groote moeilijkheden zal ontmoeten en zulks « om verdere redenen, op dewelke niet hoeft aangedrongen te worden ».

't Ware nochtans goed er op aan te dringen om te trachten de moeilijkheid te overwinnen, voordat de Karthuizers een hotel wordt.

Aan Frankrijk ten prooi aan zulk hatelijk sectarisme ! M. Steeneman mag ook de Anzere kust komen verdijken. De Duitsche « Zeit » is te Parijs weer begonnen te verschijnen mogen wij hun mededeeling wel volmoeten eisen bevat in Frankrijk zij plaats vindende aanbeelden of Paters Karthuizers. Deze mogen niet terugkeeren om de bevolking te helpen en te troosten. Zij zullen integen verwarren. Dat noemt de III Republiek « Vrijheid, Gelijkheid en Broederlijkheid ? »

De vermoede tegenwerkelde DESERTEUR. — In het verleg mededeeling van Courtesone van Parijs staat nij de modellenbeeldhouwer der gemeenteraden van Louis Gaston-Auffrey van het 15de voetvolk, verdwenen op het veld van eer den 21 November 1916 ». Sally Salbach, die de salde [illegible] werd op [illegible] gewijzen en wanneer de jonge heer Verplaat te Parijs bij den kaaf heeft gevat zal men meerdere lezen.

Louis Garier was verdwaald den 21 November 1916 op het slachtveld van Sally. Zijn kameraad werd reeds hem dood geschoten. Garier had er genoeg van. Hij nam de papieren van den doode, stak zijne eigen papieren in de kleeren van den gesneuvelde en nam de vlucht. De deserteur trok naar Spanje en bleef er heel den oorlog. Na den wapenstilstand werd zijne nagedachtenis met die der andere helden gehuldigd. Zijne « weduwe », die van alles op de hoogte was, kwam elken termijnl het pensioen uit oorlogsweduwen optrekken en ging den weer haar iten vervoegen. Onlangs waren zij naar Frankrijk weergekeerd, kwamen onze kennis ontmoette er hen en verwittigde de politie. Er werd een onderzoek ingesteld, dat alwaar aan 't licht bracht. De vermeende deserteur werd aangehouden en opgesloten.

ENGELAND.

Jonge dieven. — De constabel Hawes van de londensche politie werd Vrijdag avond om acht en half ure, opmerkzaam gemaakt door het trommelroffel, dat voorzwaan van drie jonge tamboers, die er luchtig op los sloegen. Toen de kleppers die op militaire wijze over het gaanpad van Jewinstreet deftiekerden, den politieagent in het oog kregen, die hen met een bijzonder aandachtig oog gadesloeg, vonden zij niet meer dan ze dunnen nagebootsten krijgsmoed al te lijgen en zoo vlug mogelijk op den loop te gaan, hunne splinternieuw trommels in brand latende.

Dat vond de constabel een beetje verdacht en op een, twee, drie had hij met zijn lange beenen de drie knapen ingehaald en bij den kraag gevat. Hij ondervroeg ze en uit kwam het spoedig aan het licht dat de meetjes een ruit hadden uitgeslagen bij een speelgoedverkooper en zich daarna bevoorraad hadden. Het zaakje werd dus aanhangig erg en kon aanzien worden als overtuigd met diebstal. Daarom dan ook dienst et procesverbaal opgemaakt.

De drie plichtigen, Alexander Matthews oud 9 jaar, Albert Ball, ook 9 jaar en hun makkertje Frederik Allen, 8 jaar, verscheenen Zaterdag voor de Engelsche Kind rechtbank van Guildhall. Het ging er even plechtig toe als bij eene groote gerechtszitting, en slotte liet de rechter aan de kleine te verstaan voor de grootte misdadigers Portbank of ... voorloopige uitspraak te beoordeelen ter plaatse.

De ouders die aanwezig waren, verklaarden naarstiglijk de laatste oplossing en na een zeer streng sermoentje van den Schepen werd plaats. Voorzitter der Kinderrechtbank werden de kleine schelmen veroordeeld tot ontvangen van twee slagen van het hazaarsokje te zoo gezegde « birch » (berkje), welke door een groeten politieman werd behandeld.

De kleine Allen die zichzelfs als voed van de straf ontslagen, doch de moeder van den aanap zelf vroeg om hem aan den tenmoeste de roede vers goed te [illegible] aan [illegible] geven gedaan werd.

De twee anderen ondergingen hunne straf met [illegible] groote vastoordenheid en alien verwaanden nadien plechtig dat zij nooit meer terugkomen zouden.

POLEN.

Frambozen-likeur. — EENE VERMAKELIJKE HISTORIE. — Een huisschilder te Praag uit Warschau, zekere Zabilski heeft een vrouw die het goed met haar man niet en de weduwe van dezer dagen besloot uit Frambozen-likeur bij lijkenaanzoekschrift te vervaardigen, waarvan men staat het gelezen wordt. Zij perste dus in een flesch zoveel frambozen als naar kwadschuiv overtuigd wilden en deed er vervolgens een dikke kurk op. De flesch zette zij in de slaapkamer. De man drank der flesch echter voorbij dingen plaats, [illegible]

MENGELWERK van « DE POSTRIJDER ».

— 14 —

HET KASTEEL DER AFGRONDEN.

— Zwijg, Ségaud, zwijg ! zei de zieke vrouw, gij zult mijn einde bespoedigen met onophoudelijk die vreeselijke geschiedenis te hernieuwen.

— Brood ! brood ! riepen de kinderen.

— Hansworst ! hernam de vader en vervolgde zijn onnoozel gelach.

Op dat oogenblik verscheen de kleine gebochelde.

Zij was weliswaar aan de verachting der vreemden, aan de onverschilligheid der haren en aan de plagerijen van hare broeders gewoon en toch toen ze dien avond, naar lichaam en ziel geknakt, bibberend van kou en onder den last van den voorraad gebogen, thuis kwam, terwijl zij hare voeten nauwelijks kon oplichten tengevolge van het water dat in hare schoenen gedrongen was, gevoelde zij een wreeden steek in het harte, vermits haar vader dien scheldnaam, welken men haar als een beleediging toewierp, met zijn lachen liet gepaard gaan.

Zij liep door sneeuw en wind, doorstond vernederingen en weigeringen, bracht het eten voor heel het gezin, en 't eerste wat zij vernam was een smaadwoord, een beleediging.

Een seconde, een enkele sekonde, bleef ze met den rug tegen de deur staan, de gedachte kwam bij haar op, het brood, het geld en alles wat ze in de armen had op den grond te laten vallen en in den nacht weg te vluchten zonder te weten waar ze haren intrek nemen zou. Het scheen haar toe dat zij overal elders beter zou wezen dat in dit huis, waar men hare opofferingen met ondankbaarheid beloonde.

Doch de kinderen begrepen dat zij eten medebracht. Allen kropen naar haar toe, klampten zich aan hare armen en haar nat kleed vast en herhaalden :

— Zuster, brood ! brood ! als 't u believt.

De jongste zuster kuste de hand van Hansworst.

Die streeling deed de arme gebochelde trillen, zij omhelsde den kleine en voelde zich daardoor versterkt. Zij onstak de kaars, lei het brood op de tafel, begon nu lange dunne sneden te snijden en gaf aan ieder één daarvan. Daarop naderde zij het strooien bed waarop de moeder zich had laten neervallen.

— Zal men hout boven brengen ? vroeg de zieke.

— Neen, moeder, antwoordde het boltje treurig, het hout is te duur.

— Hebt gij dan geen geld ontvangen ?

— Ja wel, maar zoo weinig.. zoo weinig.

— Nu ! koop dan hout, ik zou die vurige, aangename flikkering willen aanschouwen : ik zou mijne versteven handen willen uitsteken naar de vlam, welke ik zoo gaarne zie. Vroeger, toen wij de dorpen afreisden, ontstaken we prachtige vuren als we ons bij de bosschen neerzetten... Al dat kwaad al dat ongeluk komt van uw vader... Het leven is te hard, veel te hard..

— Ja, herhaalde het gebocheld naaistertje het leven is zeker te hard.

— Heeveel geld bracht gij mee ?

— Zeven frank ; ik besteedde er de helft van, en men gaf mij geen werk...

— Geen werk ! hernam de moeder, wat moet er van ons geworden ?

— Wat de goede God wil.

— Wij zullen verplicht zijn te bedelen zei de vrouw, ik zal met de kleinen de straat op gaan... Men verzekert dat er te Parijs edelmoedige zielen wonen, die niet eens weten wat er op de zolders omgaat.

Het jong meisje bleef een ommezien onbeweeglijk en moedeloos staan.

Zij verwachtte niet de vreugde in het gezin te doen weerkeeren waaruit het verdriet voortaan niet meer kon gebannen wroden maar er ten minste een oogenblik tevredenheid te doen ontluiken. En in plaats van haar te bedanken, klaagde men en vroeg nog meer...

Zij verzette zich tegen dien indruk. Gewoon als zij was aan verachtingen en verwijten, behield zij de kracht om ze te verdragen.

De kaars verspreidde eene grijze en treurige schemering op de vliering. Hansworst goot een weinig wijn in een gescheurd kopje, sneed een stuk brood en reikte dit hare zieke moeder over.

Deze bedankte haar niet ; zij verslond dit alles gretig en toen haar honger gestild was hernam zij :

— Hout, Hansworst, haal spoedig hout.

Het jonge meisje nam een geldstuk en ging heen.

Zij ook gevoelde behoefte om hare stramme ledematen te verwarmen, en toch gevoelde zij spijt over de vertering die ze maken zou. Waar zou zij werk vinden ? De gedachte aan bedelen schrikte haar des te meer af, wijl zij bewust was van hare mismaaktheid. Iedereen keerde als een bitter schertsend woord tot haar doordringe, scheen het haar toe dat ze es ne wunde in het hart bekwam. Het moest er toch toe komen.

Het meisje ging dan bij den kolenverkooper en vroeg eene kleine hoeveelheid hout.

— Wel, dat is nog niet gene zwoor ees dag ? zei de kolenverkoper.

— Mijne moeder wil dezen avond vuur zien, antwoordde Hansworst, dat is een zielkelijk idee...

— Dezen avond... herhaalde de kolenverkooper ; ontsteekt gij dan elken dag niet ?

— Wij stoken nooit, zei Hansworst, wij zijn te arm.

De kolenverkooper bezag zijne vrouw.

— Breng hun eene vracht boven, man zei deze, ik zal uwe soep warm houden.

Claudin nam het hout op, voegde er een paar takkebosschen bij en volgde het meisje.

— Ik dank u ! zei het boltje ik dank u uit den grond van mijn hart.

Een paar minuten later ontstak zij het vuur op den zolder.

Claudin snelde de trap af, en toen hij bij de tafel zijne drie kinderen blozend als eene kers en vol leven en gezondheid zag zitten, dankte hij den goeden God ; hij had ten halve de magere en bleeke gezichtjes der kleinen van Ségaud ontwaard.

— Daar is nu vuur ! herhaalde de zieke terwijl zij haren stroozak verliet en zich tot bij den haard voortsleepte. Me dunkt dat ik genezen zou als ik alle dagen warme soep kreeg en die heerlijke vlam zag.

De man sleepte de oude kist naderbij, zette er zich op neer en stak zijne magere beenen bij de vlam. De kinnen kropen opgerumd bij het vuur. Zij staken hunne dunne bleke handjes naar de dezelfde, en de roode vlam die zacht flikkerend knetterde. Zij glimlachten als de arme kinderen deen een gelukkig waarheid de tranen in de oogen opwellen...

Ik hernam mijn dien nacht nog goed, hernam Ségaud ; nu eens scheen de maan op den weg die als zilver schitterde, dan bedekten de wolken ze... en ging men als 't ware door een onoplosbaarlijken nacht. Dan ging hij de zoon mij altijd met zijne strakke oogen aangedreven [illegible] laat en zijne wonden in het hart... Victoire ! Victoire ! help me het lijk oplichten...

Het is niet waar Heeren rechters, het is niet waar... Ik ben een arme door werken en ziekte uitgeputte man. Waarmee zou ik hem gedoed hebben ?... Gij spreekt van een Spaanschen dolk en heb niets dan een gewoon mes... En dan het geld ! toon het mij, als gij bewijzen wilt dat ik het gestolen heb...

Hij schudde het grijze hoofd en vervolgde op zachteren toon :

— De rechters zijn menschen ! Alle menschen vergissen zich !

Er moest hem een wreede beproeving overkomen zijn om van den rondtrekenden koopman een half onnoozel en uitgemergeld schepsel te maken dat wij op een zolder van de rue Madame weervinden.

Na het onderzoek dat op de ontdekking van den moord op den notaris volgde werd Ségaud verdacht. Hij alleen bevond zich op den weg van het lijk. Alhoewel hij niet slecht geboekt stond, zonder andere woonplaats dan een rondtrekkenden wagen, hem niet weinig in den geest der rechters met het onderzoek belast. Men kon zijne plichtigheid niet bewijzen doch het gebeurde nog dat men zijne onschuld te bewijzen.

Sedert werd in hechtenis genomen. Voorzichtige volgde hem met hare kinderen naar Melun. De spaarpenningen [illegible] weldra nach moest van [illegible] ; de [illegible] in de gevangenis [illegible] eenige verlaagering. Victoire verkocht eerst hunne koopwaar dan Gee wiens [illegible] kostelijk was en die hem meer wrakte. Een goedelaar wien de [illegible] kroop in 't stroot op te treden bood ten slotte [illegible] frank voor den wagen en kreeg hem voor dien prijs.

De delinten vingen aan onder een vrij grooten toeloop van volk. Graaf de Montgrand die opzettelijk van Parijs kwam om te getuigen, begaafde er zich bij te vertellen op welke wijze de verkoopakte opgesteld en ondertekend was. Hij lei den brief voor van Notaris Refus, waarin deze zijn bezoek voor dienzelfden avond meldde ; maar hij wist verder niets van wat er tusschen het vertrek van den notaris en zijne noodlottige overbrenging naar het Kasteel der Afgronden gebeurd was.

Op den toon van de meest aangrijpende droefheid verhaalde Séraphine de laatste uren die zij met haar echtgenoot doorbracht. Zij herinnerde hare instinktmatige vrees, haar smeeken dat haar gade zich ten minste wapenen zou, vermits hij weigerde tot den dag naden uit te stellen om het geld, hem door mijnheer Grimbert ter hand gesteld, bij graaf de Montgrand te brengen.

(Wordt vervolgd).